

لهم خذنا نحن مهرب شهد و ماء
عنه دل رابه نا ماش طرد داد راه

تیک تک

۱۰۰ دکته

علوم هشتم

زیست‌شناسی و
زمین‌شناسی

الهام ناظمی، حامد خانزاد

در این کتاب مطالب فصل‌های ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۱۱، ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی به طور کامل، دقیق و روان در قالب ۱۰۰ نکته آورده شده که هر نکته نیز دارای ویژگی‌های خاص خود است.

بخش‌های تشکیل‌دهنده کتاب

 نشان‌دهنده بخش‌های اصلی کتاب که شامل

 تعدادی هستند.

 یانگر بخش‌های اصلی هر فصل

 یانگر یک نکته از ۱۰۰ نکته کتاب

● زیرنکته

 به عنوان زیرنکته مهم‌تر

● مثال

 نشان‌دهنده پرسش‌های چهارگزینه‌ای

مشخصات و ویژگی‌های کتاب

۱ حاوی مطالب آموزشی مرتبط با عنوان مورد نظر به همراه مثال‌های مناسب و در صورت نیاز استفاده از جدول با هدف یادگیری کامل تر و در عین حال ساده‌تر موضوع مورد مطالعه به همراه مطالبی خارج از مفاهیم کتاب درسی که دانستن آن‌ها با توجه به خلاصه‌گویی کتاب ضروری به نظر می‌رسد.

۲ استفاده از تصاویر رنگی مرتبط همراه با نامگذاری و بعضًا متفاوت از تصاویر کتاب درسی

فهرست

فصل اول: تنظیم عصبی

۱۲	دستگاه عصبی	
۱۷	بخش‌های مغز و نخاع	
۲۴	ساختار و عملکرد یاخته‌های بافت عصبی	

فصل دوم: حس و حرکت

۳۴	اندام‌های حس بینایی و شنوایی	
۴۳	اندام‌های حس بویایی، چشایی و لامسه	

۴۹

اسکلت در دستگاه حرکتی

۶۲

ماهیچه‌ها در دستگاه حرکتی

فصل سوم: تنظیم هورمونی

۷۲

دستگاه هورمونی

۷۷

تنظیم رشد و سوخت و ساز بدن

۸۱

تنظیم قند و کلسیم خون

۹۱

تنظیم و تغییرات جنسی (بلوغ)

فصل چهارم: الفبای زیست‌فناوری

۹۸

هر فردی بی‌نظیر است.

۱۰۶

عوامل تعیین‌کننده صفات

۱۱۸

تقسیم یاخته‌ها

فصل پنجم: تولیدمثل در جانداران

- ۱۲۶ روش‌های تولیدمثل در جانداران
- ۱۳۷ تولیدمثل در جانوران و لقاد
- ۱۴۵ تولیدمثل در انسان
- ۱۵۱ تولیدمثل در گیاهان گلدار (نهان‌دانه)

فصل ششم: کانی‌ها

- ۱۵۸ خصوصیات کانی‌ها و روشهای تشکیل آن‌ها
- ۱۶۸ ویزگی‌های فیزیکی و شیمیابی کانی‌ها
- ۱۸۳ انواع کانی‌ها، نامگذاری و کاربرد آن‌ها

فصل هفتم: سنگ‌ها

- ۲۰۶ تشکیل سنگ‌ها و ویزگی‌های آن‌ها
- ۲۱۸ تقسیم‌بندی سنگ‌ها
- ۲۳۸ نامگذاری و مشخصات سنگ‌ها

فصل هشتم: هوازدگی

- ۲۴۲ هوازدگی، مزايا و معایب
  - ۲۴۶ انواع هوازدگی
  - ۲۵۱ از فرسایش سنگ تا تشکیل خاک
-
- ۲۵۷ پاسخنامه

غیررادی: مانند افزایش ضربان قلب و تنفس هنگام ورزش، پاسخ‌های انعکاسی (غیررادی بازتابی)

انعکاس: پاسخی سریع، بدون تفکر و غیر ارادی به یک تحریک
هدف: حفاظت از بدن و کمک به بقاء جاندار

مرکز انعکاس‌ها

برخی داخلی (انعکاس‌های خاص) پیماری مقز (انعکاس مغزی)

بلع، استفراغ، هسته

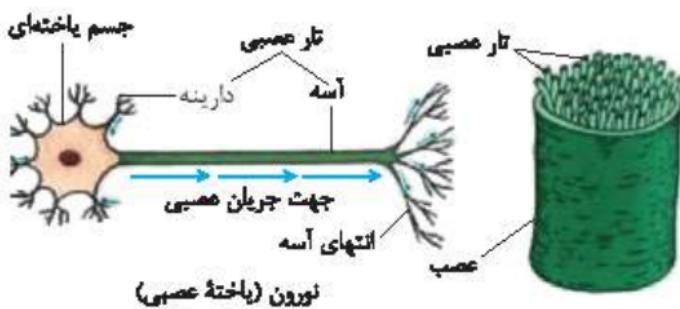
برخی یا دخالت
مقز: مثل انعکاس
لختیه ادرار

افلک یا دخالت
نفخ و دستگاه
عصبی مخصوصی

انواع انعکاس:

هدف	پاسخ	محرك	
دوری از آسیب قیزیکی یافته‌ها	خم کردن ساعد	سوzen	۱- عقب کشیدن دست
آمدگی پرای چویدن و بلع غذا	راه افتادن آب دهان	مشاهده غذا	۲- ترشح بزاق
جلوگیری از آسیب چشم	پستان چشم	اجسام خارجی	۳- پلک زدن
خروج غیار از چشم	ترشح غدد اشکی	گرد و غبار	۴- عطسه
دراافت اکسیژن	پلعیدن مقداری هوا	كمپود اکسیژن	۵- خمیازه
دور کردن منبع ضریبه	حرکت ساق پا یه یالا	ضریبه	۶- پرس زانو

نکته: جهت جریان پیام عصبی در دندربیت و آکسون متفاوت است به طوری که دندربیت‌ها پیام عصبی را به سمت جسم باخته‌ای می‌برند و آکسون‌ها پیام عصبی را از جسم باخته‌ای دور می‌کنند.

انواع نورون از نظر ساختمان و عملکرد

انواع نورون	ساختار	وظیفه
حسی	دندربیت بلند، آکسون کوتاه	انتقال پیام عصبی از اندام‌های حسی به مرکز عصبی
حرکتی	دندربیت کوتاه، آکسون بلند	انتقال پیام عصبی از مرکز عصبی به بخش‌های عملکرنده (ملهیچه و غدد)
رابط	دندربیت کوتاه، آکسون کوتاه یا بلند	ارزیابی اطلاعات و انتقال پیام‌ها به نورون‌های حرکتی یا نورون‌های رابط دیگر

انواع و ویژگی‌های ماهیچه‌ها:

شکل	محل	رنگ	عمل	نوع	ویژگی یاخته	نوع
	متصل به استخوان‌ها	قرمز	ارادی (سریع و پرقدرت)	رشته‌ای، چند‌هسته‌ای دارای خطوط تیره و روشن، غیرمنشعب	اسکلتی (مخطط)	
	دیواره دستگاه گوارش، سقید رگ‌ها، رحم، تنفس، مثله، قاعدة مو		غیرارادی (آرام و پایدار)	دران، دوکی‌شکل و تک‌هسته‌ای، فلک‌توله‌ای تیره و روشن	صفاف	
	قلب	قرمز	غیرارادی (قوی و منظم)	رشته‌ای، منشعب، مخطط، دارای یک‌یادوهسته	قلبی	

 پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۵۲. ماهیچه ساق پا است.
- ۱) پرخلاف - مخطط
  - ۲) همانند - فلک‌توله‌ای منشعب
  - ۳) پرخلاف - یه استخوان متصل
  - ۴) پرخلاف - یاخته‌ای آن رشته‌ای

انسولین

زمان ترشح: خوردن مواد قندی $\rightarrow$ جذب گلوکز $\leftarrow$ افزایش قند خون $\leftarrow$ تحریک لوزالمعده $\leftarrow$ ترشح انسولین
عملکرد:

۱) اجازه ورود گلوکز به یاخته و افزایش سوختوساز بدن

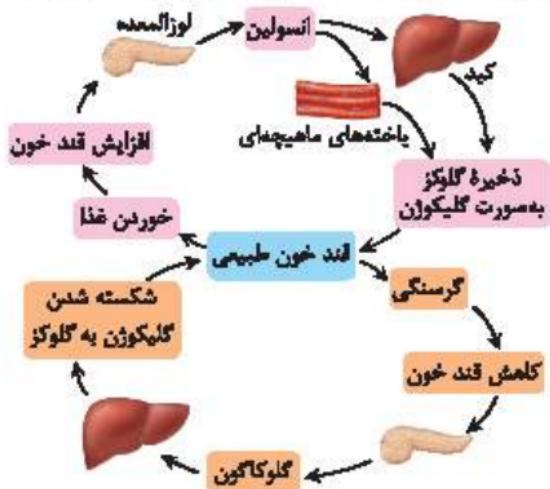
۲) اثر بر یاختههای کبد و ماهیچههای اسکلتی $\rightarrow$ جذب گلوکز از خون $\leftarrow$ ورود گلوکز به کبد $\leftarrow$ تبدیل گلوکز به گلیکوژن

گلوکاگون

زمان ترشح: گرسنگی و یا بین وعدهای غذایی، ورزش شدید، روزه داری $\leftarrow$ کاهش قند خون $\leftarrow$ تحریک پانکراس (لوزالمعده)

$\leftarrow$ ترشح گلوکاگون

عملکرد: اثر بر یاختههای کبد $\leftarrow$ تجزیه گلیکوژن $\leftarrow$ افزایش قندخون

نتیجه: گلیکوژن مهم ترین ماده ذخیره‌ای در یاخته‌های است.

فصل چهارم

الفبای زیست‌فناوری

داشتم نگاهی به خپرای پزشکی می‌کردم، رسیدم به آماری که تشنون می‌داد بیماری‌های سرطانی و قلبی به شدت رو به افزایش است. وقتی در خاتواده‌هایشون بررسی می‌کنیم گاهی اوقات می‌بینیم که در تسل‌های قبلی تیز این بیماری بوده و آن را به وراثت تسبیت می‌دهیم؛ ولی در جایی هم مسأله وراثت با عوامل دیگری ارتباط پیدا می‌کند: بسطوری که فرزندان افراد بیمار، سالم هستند و یا بر عکس. در هر صورت حتماً این بیماری‌ها درمان پذیر هستند و یا میشه کاری کرد که اصلاً یه اوتا چهار تشمیم. مثل بیماری‌های خیلی خطرناک سل، دیفتزی و کزان و ... که روزی لفراد زیادی رو به کام مرگ می‌کشید: ولی امروزه یا تزریق واکسن یه راحتی قابل پیشگیری هستند. شاید یشه یه روزی کاری کرد که تسبیت به سلطان مقاوم بشیم، میگین نه؟! آخره الان دارن گیاهانی تولید می‌کنند که تسبیت یه خیلی چیزها مقاومند. میگین چه چوری؟! پس این فصل رو بخوین.

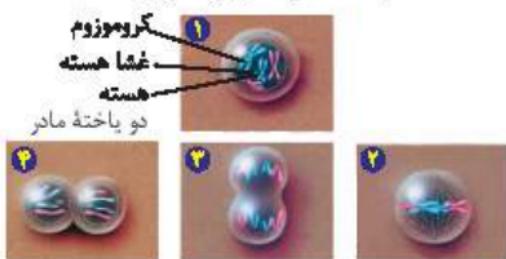
هدف تقسیم میتوز:

۱ رشد موجود پریاخته‌ای

۲ جایگزینی یاخته‌های آسیبدیده و زخمی

۳ ثابت نگه داشتن نسبی تعداد کل یاخته‌های قرد بالغ

یاخته مادر تقسیم را آغاز کرده است.

قبل از تقسیم میتوز (رشتمان):

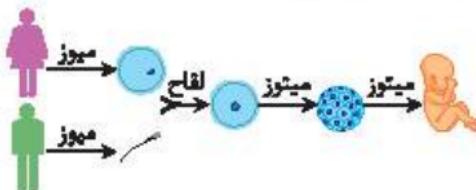
۱ مضاعف شدن تمام محتويات کروماتیدهای خواهri سیتوپلاسم (از جمله اندامکها)

۲ هملتدسازی DNA (دو برابر شدن) یعنی ← مضاعف شدن کروموزومها ← دارای دو کرماتید و یک سانترومر

دکھنہ: کرماتیدهای یک کروموزوم حاوی زن‌های بکسان هستند (کرماتیدهای خواهri) و در محل سانترومر بهم متصل می‌شوند.

تقسیم میوز (کاستمان) ۵۲

یاخته‌های اندام‌های تولید‌مثلی ← تقسیم میوز ←
تولید گامت‌های نر و ماده

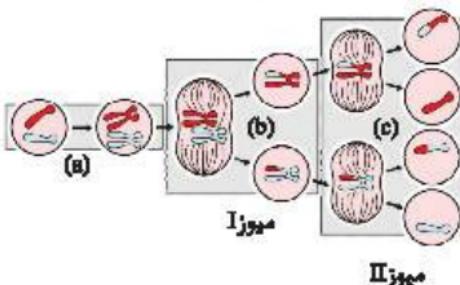

دو برابر شدن مقدار DNA (دنا) قبل از شروع تقسیم میوز
(همانند میتوز)

میوز: شامل دو تقسیم پیاپای هسته و سیتوپلاسم ← نتیجه
تشکیل ۴ یاخته

میوز I: تقسیم یک یاخته به دو یاخته ← تعداد کروموزوم یاخته‌های حاصل به نصف کاهش می‌یابد.

میوز II: تقسیم هر یاخته به دو یاخته (شبیه تقسیم میتوز)

۱۳۹. در ساخته‌لر پوسته جامد زمین، فراوان ترین فلز، شب‌هفلز و نافلز (به‌ترتیب) کدامند؟

- (۱) آهن، سیلیسیم، کربن، اکسیژن
 (۲) سیلیسیم، کربن، اکسیژن
 (۳) آهن، کلسیم، اکسیژن   (۴) الومینیوم، سیلیسیم، اکسیژن
۱۴۰. کدام عنصر در پوسته زمین نسبت به بقیه فراوان‌تر است؟
- (۱) آهن   (۲) سرب   (۳) منیزیم   (۴) نیکل

۱۴۱. کدام گزینه اجزای سنگ‌کره را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) ترمکره و گوشته‌پالایی   (۲) پوسته قاره‌ای و پوسته قیاتوسی
 (۳) سسیستکره و گوشته‌پالایی   (۴) گوشته‌پالایی و گوشته‌پالایی

۱۴۲. با مطالعه ترکیب شیمیایی پوسته زمین می‌توان دریافت حدود درصد پوسته را

عنصر تشکیل داده است.

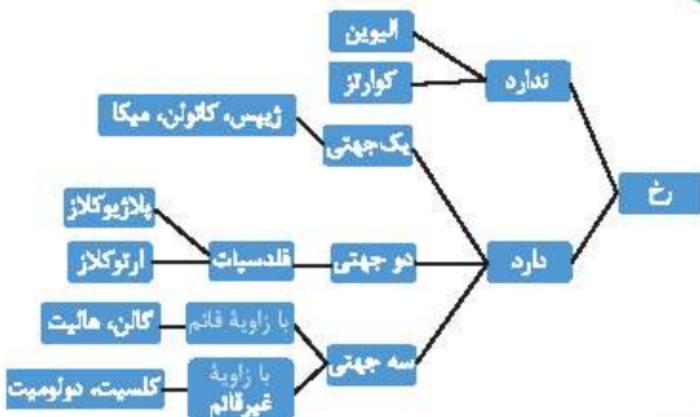
۸ - ۹۸ (۴)   ۸۸ - ۹۸ (۳)   ۸ - ۸۸ (۲)   ۹۸ - ۸ (۱)

کانی

۶۰

● به اجزای تشکیل دهنده سنگ‌ها، کانی می‌گویند.
 ● کانی ماده‌ای است طبیعی، جلدی، مبلور با ترکیب شیمیایی ثابت که عمدتاً غیرآلی است.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۱۶۷. کدام کانی با ناخن خط برنمی‌دارد؟

- ۱) تالک ۲) زیپس ۳) کلسیت ۴) گرافیت

۱۶۸. تفاوت و شباهت الماس و گرافیت به ترتیب کدام است؟

۲) سختی - ترکیب شیمیایی ۴) ترکیب شیمیایی - جلا	۱) سختی - جلا ۳) شکل پلور - سختی

۱۶۹- نیروی پیوندهای آهن و گوگرد در کانی پیریت قوی تر از آهن و گوگرد در گالن می باشد. کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) چگالی گالن از پیریت بیشتر است.
  - (۲) چگالی پیریت از گالن بیشتر است.
  - (۳) سختی گلن از پیریت بیشتر است.
  - (۴) سختی پیریت از گلن بیشتر است.

۱۷۰. درجه سختی یک کاتی به کدام عامل بستگی دارد؟

- ۱) زمان تیلور
۲) ترکیب شیمیایی
۳) محل تیلور
۴) نوع پیوتد در شیکه یالورین

طبقه‌بندی کانی‌ها بر اساس ترکیب شیمیایی

ردیف	نوع	مثال
۱	سیلیکات‌ها	سیلیکات‌های تیره (دارای Fe و Mg) ۱- الیوین-۲- بیروکسن-۳- آمفیبول-۴- میکائی سیاه ۵- تورمالین-۶- تالک-۷- سریانتین-۸- آریست
۲	سولفات‌ها	سیلیکات‌های روشن (بدون Fe و Mg) ۱- کولرتر-۲- فلدسپات-۳- میکلای سقید-۴- کلولینیت
۳	کربنات‌ها	۱- آنیدریت-۲- زیپس-۳- باریت-۴- آلونیت ۱- کلسیت-۲- دولومیت-۳- منیزیت-۴- سیدریت ۵- اسمیت‌سونیت-۶- سروزیت-۷- مالاکیت
۴	فسفات‌ها	۱- آپاتیت-۲- فیروزه
۵	هالیدها	۱- هالیت-۲- سیلویت-۳- فلوروریت
۶	سولفیدها	۱- گالن-۲- پیریت-۳- مانیتیت-۴- کالکوسیت ۵- کالکو پیریت-۶- زرنيخ
۷	اکسیدها	۱- یخ-۲- هماتیت-۳- مانیتیت-۴- لیمونیت ۵- کرندوم-۶- کوبیریت
۸	عناصر	۱- طلا-۲- نقره-۳- مس-۴- کربن-۵- گوگرد

- **بروکسن:**
  - ۱ سیلیکات آهن و منیزیم و کلسیم
  - ۲ رُخ: دوجهته قائم
  - ۳ جلا: شیشه‌ای
  - ۴ مهم‌ترین نوع آن: اوژیت
  - ۵ کاربرد: جواهرات و به دست آوردن فلزات کمیاب

- **آمفیبول:**
  - ۱ سیلیکات کلسیم، منیزیم و آهن آبدار
  - ۲ رُخ: دوجهته با زاویه ۱۲۰ درجه
  - ۳ مهم‌ترین نوع آن: آزبیست، گلوگوقان و هورنبلاند
  - ۴ کاربرد: جواهرات، مواد دیرگذار و پارچه نسوز

- **بیوتیت (میکای سیاه):**
  - ۱ سیلیکات منیزیم، آهن و پتاسیم آبدار
  - ۲ رُخ: یکجهته
  - ۳ جلا: شیشه‌ای
  - ۴ میکای سیاه و سفید علاوه بررنگ دارای ترکیب شیمیایی متغیر است.

- **مسکوویت (میکای سفید):**
  - ۱ سیلیکات آلومینیوم و پتاسیم آبدار
  - ۲ رُخ: یکجهته
  - ۳ سیلیکات روشن
  - ۴ رنگ: سفید تا بور
  - ۵ کاربرد: تولید محصولات نسوز و عایق‌های حرارتی

۲۰۹. تورب که زغال سنگ قوهای رنگ است، چگونه تولید می‌شود؟

۱) سوختن ناقص هر نوع زغال سنگ

۲) تجزیه گیاهان در محیط مرداری

۳) سوختن ناقص آنتراسیت

۴) تجمع فسیل گیاهان در محیط مرداری

۲۱۰. برای تشکیل تله نفتی وجود کدام عامل زیر ضروری است؟

۱) وضعیت تاریخی مخزن ۲) وجود دریای قدیمی

۳) وضعیت ناودیسی مخزن ۴) وجود سنگ مخزن

۲۱۱. سنگ‌های پوششی نفت معمولاً از کدام جنس می‌باشند؟

۱) سنگ آهک و کلسیت ۲) ماسه سنگ و آهک

۳) کلسیت و آهک ۴) گچ و آنیدریت

۲۱۲. ترتیب قرار گرفتن مواد مختلف در یک مخزن نفتی از پایین

به بالا کدام است؟

۱) گاز - نفت - آب شور ۲) نفت - گاز - آب شور

۳) آب شور - گاز - نفت ۴) نفت - گاز

تقسیم‌بندی سنگ‌ها

سنگ‌های آذرین

۸۲

سنگ‌های آذرین از لجماد و تبلور مواد مذلب با دمای بالا (ماگما یا گدازه) حاصل می‌شوند که در هنگام تبلور، یون‌های

سازنده کانی‌ها بانحلتم و ترتیب معینی

کنار هم چیده شده‌اند و حول یک

نقطه ثابت ارتعاشات اندکی دارند.

۲۴۰. مهم‌ترین عوامل مؤثر بر دگرگونی سنگ کدام است؟

۱) فشار - دما - آب   ۲) آب - عمق - زمان

۳) عمق - فشار - زمان   ۴) فشار - عمق - آب

۲۴۱. در عمل دگرگونی کدام بک صورت نمی‌گیرد؟

۱) تراکم   ۲) ذوب

۳) تغییر ترکیب شیمیایی   ۴) بزرگ شدن کاتی‌ها

انواع سنگ‌های دگرگونی و کاربرد آن‌ها

۸۹

انواع دگرگونی: دگرگونی در سنگ‌ها را می‌توان بر

حسب عوامل دگرگون‌ساز به صورت زیر تقسیم‌بندی کرد:

۱) دگرگونی مجلورتی (حرارتی)

۲) دگرگونی ناحیه‌ای

۳) دگرگونی دفتی (استاتیک)

۴) دگرگونی حرکتی - حرارتی (دینامیک)

۵) دگرگونی گرمایی (هیدروترمال)

۶) دگرگونی اصابتی

انواع سنگ‌های دگرگونی:

۱) سنگ‌های دارای جهت بافتگی: این سنگ‌ها علاوه بر گرما تحت تأثیر فشار می‌بلشند.

مثال: لسلیت (سنگ لوح)، شیست، گنیس

۲) سنگ‌های بدون جهت بافتگی: در تشکیل این سنگ‌ها، فشار تأثیر چندانی ندارد.

مثال: مرمر، هورنفلس، کوارتزیت

افق‌های خاک:

- ۱- بالاترین لایه، افق A است که حلوی گیاخاک، مقدار کمی رس و ماسه است.
- ۲- افق B زیر افق A قرار دارد و حاوی رس، ملسه و مقدار کمی گیاخاک می‌باشد.
- ۳- افق C که زیر افق B قرار دارد، لایه ضخیم‌تری دارد که از سنگ‌هایی هوازده تشکیل شده است. در زیر افق C، سنگ بستر قرار دارد.

نکته: هرچه خاک دارای افق‌های بیشتری باشد، خاک غنی‌تر و کامل‌تری محسوب می‌شود.

- در مناطق سرد، خاک کمتری تشکیل می‌شود؛ چون سطح بیخوده زمین مانع هوازدگی بیشتر می‌شود.
- در مناطق مرطوب و حلزه‌ای خاک نازک و در مناطق معتدل خاک ضخیم می‌باشد.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۲۶۰. کدام گزینه تعریف دقیقی از خاک کامل است؟
- (۱) تعداد افق‌های آن زیاد باشد.
  - (۲) گیاخاک و رس فراوان داشته باشد.
  - (۳) گیاه در آن پرورش داشته باشد.
  - (۴) محتوی املالج بیشتر باشد.

۲۶۱. افق A خاک تشکیل شده است از
- (۱) گیاخاک اندک، رس و ماسه فراوان
  - (۲) ماسه و شن زیاد، گیاخاک فراوان
  - (۳) مقدار فراوانی گیاخاک، مقدار کمی رس و ماسه
  - (۴) ماسه و شن اندک، گیاخاک اندک

۵۱. گزینهٔ ۱ رباط بافت پیوندی است و غضروف هم نوعی بافت پیوندی است. در مفصل‌های ثابت و نیمه‌متحرک رباط وجود ندارد. رباط حرکت استخوان را محدود می‌کند و در داخل کپسول مفصلی هم وجود دارد.

۵۲. گزینهٔ ۳ ماهیچه ساق پا از نوع اسکلتی است که به استخوان متصل است اما از جهت رشته‌ای و مخطط بودن شبیه ماهیچه قلبی است و یاخته‌های ماهیچه قلبی منشعب می‌باشند.

۵۳. گزینهٔ ۲ موارد «ب» و «ت» صحیح هستند. یاخته‌های ماهیچه صاف، دراز، دوکی، تک‌رشته‌ای و فاقد نواهای تیره و روشن هستند که هیچ شباهتی با ماهیچه اسکلتی ندارند و عمل این ماهیچه‌ها آرام است. در دیواره رگ‌ها ماهیچه صاف وجود دارد که با انقباض خود موجب حرکت خون در رگ‌ها می‌شوند.

۵۴. گزینهٔ ۴ تصویر مربوط به ماهیچه قلبی است که رشته‌ای، منشعب، دارای یک یادوه‌سته و دارای نواهای تیره و روشن است.

۵۵. گزینهٔ ۴ حتی در زمان استراحت نیز ماهیچه‌ها کمی دارای انقباض هستند.

۵۶. گزینهٔ ۲ چون سؤال نوع ماهیچه را مشخص نکرده است فقط گزینهٔ ۲ شامل انواع یاخته‌های ماهیچه‌ای می‌شود.

۵۷. گزینهٔ ۳ بخش مورد سؤال زردپی است که همیشه به استخوان متصل نیست و موجب حرکت آن نمی‌شود. مثل زردپی ماهیچه‌های اطراف کرهٔ چشم که به صلبیه متصل است و باعث حرکت کرهٔ چشم می‌شود. بعضی ماهیچه‌های اسکلتی مثل بندهاره خارجی میزراه به زردپی متصل نیستند.

۸۹. گزینه ۳ «روابط در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴» فقط در صورتی برقرار است که تعداد هر ۴ نوع بازآلی با هم برابر باشد، اما رابطه گزینه ۳ همیشه برقرار است. چون می‌توان در صورت کسر به جای T، A و به جای G، C قرار دهیم که در این وضعیت، صورت و مخرج مشابه می‌شود.

۹۰. گزینه ۲ «نوكلئوتید واحد سازنده DNA است و ژن بخشی از DNA است.

۹۱. گزینه ۴ تصویر، اجزاء تشکیل‌دهنده یک نوكلئوتید است که در نوع بازآلی می‌تواند تفاوت داشته باشد.

۹۲. گزینه ۴ کروموزوم‌های زن و مرد در ۲۲ جفت مشابه و فقط در جفت ۲۳ با هم فرق دارند.

۹۳. گزینه ۱ در یاخته‌های بدن انسان ۴۶ کروموزوم وجود دارد که هر کدام دارای دو کروماتید و یا به عبارت دیگر دارای دو مولکول DNA می‌باشد؛ پس $46 \times 2 = 92$ مولکول DNA در هسته یاخته‌های انسانی (به جز یاخته جنسی) وجود دارد.

۹۴. گزینه ۲ تصویر کروموزوم را نشان می‌دهد که از دو مولکول DNA و پروتئین ساخته شده و جایگاه آن درون هسته است. پس موارد «پ» و «ت» صحیح هستند.

- ۱۵۵. گزینهٔ ۱۳»** توانایی انعکاس، عبور یا جذب نور توسط کانی به جلاپذیری کانی اشاره دارد.
- ۱۵۶. گزینهٔ ۱۴»** تالک با درجه سختی ۱، نرمترین کانی محسوب می‌شود.
- ۱۵۷. گزینهٔ ۱۴»** پس از تشکیل کانی، سختی، چگالی نسبی و یا رخ کانی نمی‌تواند تغییر کند. (خصوصیات یک کانی ثابت است.)
- ۱۵۸. گزینهٔ ۱۴»** شکل و اندازه بلور به ظاهر کانی و واکنش‌پذیری به خصوصیات شیمیایی کانی بستگی دارد.
- ۱۵۹. گزینهٔ ۱۳»** نوع یک کانی ربطی به شکل و اندازه ظاهری آن ندارد. همواره زوایای بین سطوح مشابه در تمام بلورهای یک کانی معین، یکسان و تغییرناپذیر است.
- ۱۶۰. گزینهٔ ۱۴»** چون کائولن از جمله کانی‌های رسی می‌باشد و از طرفی کانی‌های رسی نهان‌بلور هستند، در نتیجه با پرتو X قابل مشاهده می‌باشد.
- ۱۶۱. گزینهٔ ۱۴»** از آن جایی که زوایای بین سطوح مشابه بلور یک کانی معین، همواره یکسان و غیرقابل تغییر است، بنابراین در شناسایی کانی مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- ۱۶۲. گزینهٔ ۱۴»** در هنگام تشکیل یک کانی، در صورت وجود ناخالصی، رنگ کانی تغییر می‌کند. به طور مثال، کوارتز در حالت خالص بی‌رنگ است ولی ترکیبات مس، رنگ آن را آبی، منگنز رنگ آن را ارغوانی و گوگرد رنگ آن را زرد می‌کند.